

Projekt Torslandaviken from 2018.

Denna projektbeskrivning avser anordningar i Torslandaviken som i stora drag ingår i den utvecklingsplan som togs fram av föreningarna 2016/17. Anordningarna är tänkta att stödja fåglars häckning samt minimera störningar för rastande och häckande fåglar från besökare i området. Häckfågelanordningars placering skall klarställas under 2018. Anordningar för fågelskådare har inriktningen att kanalisera besökare till skyddade platser som minskar störning. Flera av anordningarna för besökare skall vara av typ och placering som gör ex.v. fotografering och närstudier lättillgängliga och störningsfria för områdets fåglar. Kostnader i underlaget är estimat.

Ingående projekt är följande;

- Backsvalekoloni
- Kungsfiskarbrink
- Gömslen, vindskydd och fågeltorn
- Häckningsflotte/ar
- Fågelholkar
- Våtmark

Översikt måltidplan

Backsvalekoloni

Placering på Torsholmen, äskande 2018, klarställt 2019.

Kungsfiskarbrink

Placeringsförslag Lagunen, norra kilen eller i Södskärsbassängen, skall äskande 2018/19.

Gömslen, vindskydd och fågeltorn

- Gömsle med placering vid vadarstranden äskas 2020.
- Gömsle med placering östra stranden (just nu osäkert)
- Gömsle 2 st. Vadehavet äskande 2020-22
- Gömsle eller skärmvägg staket (hålla boskap borta) på Kalholmen mot Rågskär äskande 2022.
- Vindskydd med tak, placering på vadskärsudden äskande 2020
- Fågeltorn med placering vid Vadehavets västra strand äskande 2021.

Häckningsflotte/ar

Placering på Karholmsdammen, äskande 2018, klarställt 2019.

Fågelholkar

Placering i skogsområden i N2000, äskande 2018, klarställt 2018.

Våtmark

Utreds nu. Två projekt kommer diskuteras att drivas av P&N. 2019.

Vandringsleder och utsiktsanordningar Torslandaviken

Backsvalekoloni, Torsholmen.

Backsvalehögen på Torsholmen förfaller allt mer pga. bl.a. tjälsprängning, regn, backsvalehålor och grävande predatorer. Häckningstalen har gått ner till 12-20 häckningar per år de senaste tre åren. Diskussioner har pågått om att restaurera svalhögen under de senaste 5 åren samt skydda den från predation, där kostnaderna blir höga + 100kKR, vilket behöver göras med intervall i framtiden. Flera naturområden i Europa (England, Holland, Tyskland, m.m.) har arbetat och tagit fram kompletterade. Lösningarna består av artificiella "grusbankar" i form av huskroppar innefattande bomoduler. Artificiella backsvalekonstruktioner kan placeras med större frihet än exv. en backsvalehög (stor grushög/vall). Vi har diskuterat och antagit inriktningen att befintlig backsvalehög bör renoveras samt att vi vill försöka följa den nya trenden med artificiell backsvalekoloni.

Artificiella backsvalekollonier

Det finns flera konstruktionslösningar på artificiella backsvalekollonier. De olika konstruktionerna ger samma funktionen, dock skiljer de sig på råmaterialen, där de äldre lösningarna byggs med lertegel och cementblock på en anlagd grund (se exv. *Rutland Waters Nature Reserve*). De nyare konstruktionstyperna består av träkonstruktioner som till stor del kan förfabriceras före placering i fält. Båda konstruktionslösningarna har visat sig ge goda häckningsframgångar, där bohålen återanvänds år efter år. De konstruktioner som byggs i trä kan dock ges en högre grad av predationsskydd. Konstruktionen tillåter ringmärkning av ungar, vilket görs i svalhuset genom öppningsbara bomoduler.

Svalhus med inmonterade fristående bomoduler.

Kort beskrivning.

Vår lösningsinriktning är en träkonstruktion bestående av en låda (typ något mindre än lekstuga) med bohålsingångar fördelade på fronten (svalhus). Insidan är uppreglad i nivåsektioner för bohålsmoduler till lådans ingångar. Svalhuset placeras på trä eller metallklädda ben för att öka predationskyddet. Lösningarna är så utbredda i Europa att det nu går att köpa bla. färdiga bomoduler.

Bomodul

Placering;

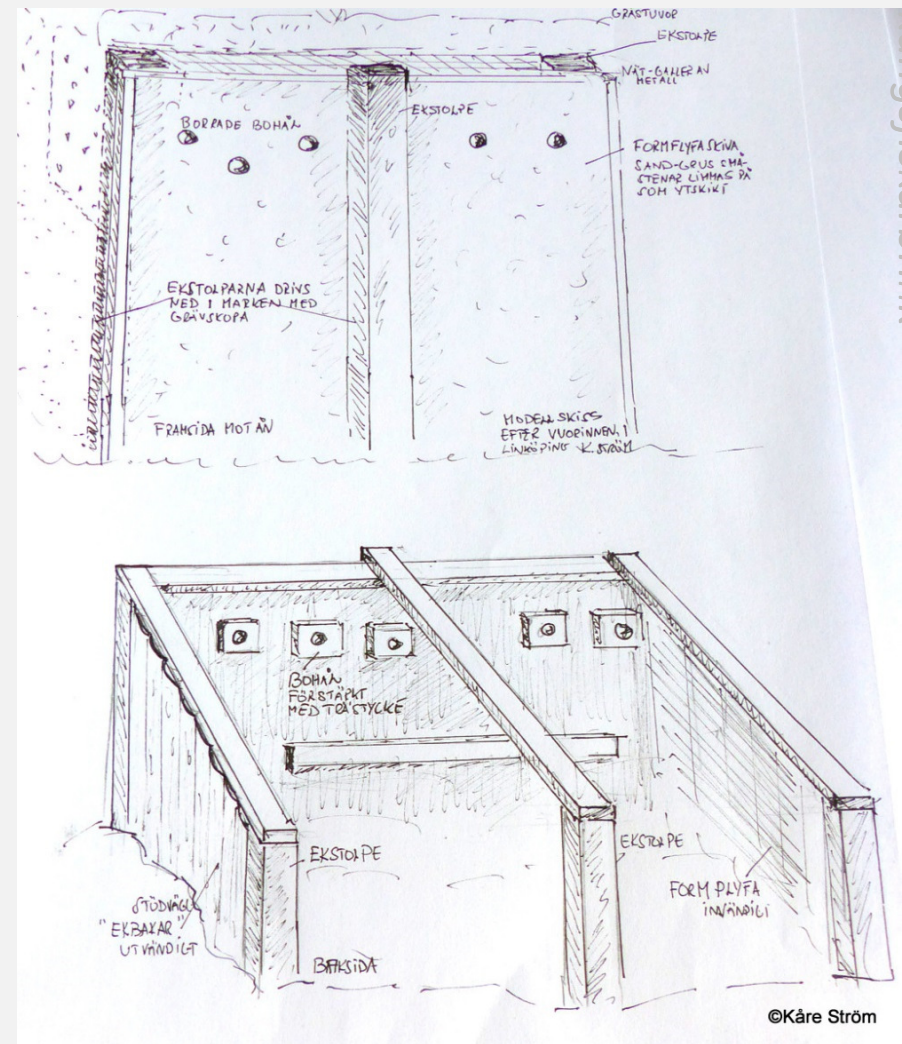
Förslagsvis på Rörsjär nära vattnet för att likna de mest naturliga förhållandena. Slutlig placering ännu ej helt klarställd.

Artificiell kungsfiskarbrink, Torslandaviken.

Kungsfiskarmodell, efter typ i Linköpings kommun

Användningsområde

Mindre vattendrag utan större erosionspåverkan

Gömslen, vindskydd och fågeltorn, Torslandaviken.

I Torslandavikens pågående utveckling behöver nya anordningar för fågelskådning tas fram. Anordningar som avses i denna plan är gömslen, vindskydd och Fågeltorn/utsiktsplattform. Anordningarna skall tas fram för att kanalisera besökarna till bestämda platser och därigenom minimera riskerna för närgångna störningar i Torslandavikens Natura 2000.

Gömsle;

Traditionella gömslen som placeras nära de attraktiva platserna i området. Gömslena skall kunna husera ca **15?** skådare vid samma tillfälle. Framfart till gömslen skall ges störningsskyddande väggar/skärmar. Gömslen föreslås tas fram i två etapper.

Vadehavet skall ges två gömslen till fågelskådning/fotografering. Placeringen görs nära strandlinje och så att översikt över sunden mellan häckningsöarna är god. Östra stranden skall ges ett gömsle där horn och häckningsöar placeras (osäkert). Vadarstranden skall ges ett fotogömsle på dess norra strand (Vadarstranden slaghackas 2018 från nuvarande lilla strand österut och strax runt lilla udden till vadskärsviken/"norra kilen").

Vindskydd eller skärmvägg på Karholmen mot Rågskär. Minskar eller helt tar bort störningar för rastande eller häckande fåglar. Behöver stängslas av för att slippa att korna tar det som läskydd för vinden.

Notering; Förslagsvis byggs två gömslen i första steget, därefter de andra två. Byggordning bör diskuteras och röstas fram samt mätas mot överliggande projektplaner för Östra stranden, Vadehavet och vadarstranden.

Vindskydd;

Vindskydd till vadskärsudden. Udden kan vara vindpinad och en vindskyddande anordning kan göras förhållandevis enkelt och för billigt. Placeras strax innanför nuvarande obsplats med god översyn på vadarstranden och vadskärsviken. Skyddet består av kryssade väggar med tak.

Fågeltorn eller Utsiktsplattform;

Utsiktsplattform eller fågeltorn till vadehavets sydvästra del med förankring i utstickande berg med god eftermiddagssol fram till kvällning. Tornet bör vara kapslat för minimering av störningar på vadehavets fågelliv ca. 20 m från strandlinjen.

Häckningsflotte (artificiell häckningsö/öar).

Placering av häckningsflotte eller häckningsflottar för skrattnås m.fl. i Karholmsdammen. Lösningen bygger på en plattform på pontoner/tunnor med en fördjupad toppyta (typ en grund sandlåda). Toppytan kläs med fint hönsnät och penslas med putsbruk. Toppningen görs med sjösten eller liknande. Flotten eller flottarna förankras i botten.

Placering;

Placering bör diskuteras, men kan föreslagvis placeras utanför östra stranden och/eller mot den nordöstra delarna av Karholmsdammen

Fågelholkar.

Fågelholkar till både sjöfågel och tättingar i trädombåden. Med sjöfågel avses Storskrake/Knipa och häckningslådor till Ejder. Tättingar avses Flugsnappare, Rödstjärt och mesar.

Placering;

Alla holkar placeras i trädombåden, speciellt tättingholkar skall placeras i igenväxta områden och avskiljas från ängs-, vass- och buskombåden för att inte utgöra konkurrens med de naturligt häckande stammisarna i området. Ejderlådor placeras på Rågskär.

Tidplan;

Utförs under året 2018.

Våtmark.

Våtmark norr om västra renovadeponin samt våtmark sydost om modellflyget för att gynna fågelliv, kräddjur och andra organismer. Även dagvattenrening och av upplevelsemässiga skäl.

Att utveckla/anlägga våtmarker i Torslandaviken utreds nu för att kunna ingå i det våtmarksprogram som länsstyrelsens och P&N har i uppdrag för statens mål att under de tre kommande åren anlägga/restaurera våtmarker. I diskussioner med P&N anser de ansvariga för Torslandaviken att två projekt skall kunna vara möjliga i det nationella programmet. Förslag på områden som är möjliga att utveckla är den våtmark som ligger direkt norr om västra renovadeponin och som håller på att växa och den nu igenväxta våtmarken SO om modellflyget. P&N behandlar nu dessa förslag och skall samarbeta med föreningarna för lösningar. Utredning och projekt helt skall bekostas genom våtmarksprogrammet. Genomförandeår 2018/2019. Beslut inväntas från P&N under vinter/våren.

Kåre Ström, Magnus Persson 2018-02-08